

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет *Географічний*
Кафедра конструктивної географії і картографії

Затверджено

На засіданні кафедри конструктивної географії
і картографії
факультету географічного
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від “31” серпня 2023 р.)

Завідувач кафедри д.г.н. Іванов С.А.

Силабус

з навчальної дисципліни «**Стратегії міжнародної екологічної безпеки**»,

що викладається в межах

ОПІ Прикладна екологія

другого магістерського рівня вищої освіти

для здобувачів з спеціальності: 101 Екологія

Львів 2023

Силабус курсу Стратегії міжнародної екологічної безпеки
2023-2024 навчального року

Назва курсу	Стратегії міжнародної екологічної безпеки
Адреса викладання курсу	м. Львів, в. Дорошенка 41
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Географічний факультет, кафедра конструктивної географії і картографії
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Спеціальність : 101 Екологія Галузь знань: 10 Природничі науки
Викладачі курсу	Пилипович Ольга Василівна, доцент кафедри конструктивної географії і картографії
Контактна інформація викладачів	olha.pylypovych@lnu.edu.ua, https://geography.lnu.edu.ua/employee/pylypovych-olha-vasylivna +38 050 370 43 15 м. Львів, в. Дорошенка 41, к. 66.
Консультації по курсу відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі он-лайн консультації. Для погодження часу консультацій слід писати на електронну пошту викладача або телефонувати.
Сторінка курсу	https://geography.lnu.edu.ua/course/stratehiji-ohorony-pryrody
Інформація про курс	Мета даного курсу ознайомити здобувачів з основними інституційними та правовими механізмами міжнародного співробітництва у сфері розв'язання глобальних та міжнародних екологічних проблем; стратегічними планами ООН і спеціалізованих урядових та неурядових організацій у розв'язанні екологічних проблем сучасності. Навчити студентів працювати з офіційними статистичними даними ВООЗ, ФАО, ЮНЕП, ВМО тощо, що відображають реальний стан довкілля у світі; характеризувати основні положення міжнародних конвенцій та договорів у сфері екологічної політики, учасником яких є Україна.
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Стратегії міжнародної екологічної безпеки» є вибірковою дисципліною з спеціальності 101 Екологія для освітньої програми магістр, яка викладається у 2 семестрі в обсязі 5 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	Ознайомити здобувачів з основними положеннями та термінологією предмету; інституційними та правовими механізмами міжнародного співробітництва у сфері розв'язання глобальних та міжнародних екологічних проблем; завданнями ООН і спеціалізованих урядових та неурядових організацій у розв'язанні екологічних проблем сучасності, стратегією вирішення цих проблем у майбутньому. Завдання: – ознайомити студентів з теоретичними основами дослідження глобальних та міжнародних екологічних проблем сучасної цивілізації;

	<ul style="list-style-type: none"> – спонукати студентів засвоїти теоретичні знання про роль спеціалізованих урядових та неурядових міжнародних організацій у розв’язанні глобальних проблем сучасної цивілізації; – ознайомити студентів з основними досягненнями та стратегіями міжнародної екологічної співпраці; – отримати практичні уміння та навички роботи з пошуку та аналізу інформації з різних джерел про стан довкілля у країнах світу. <p>Зміст ВБ 3 «Стратегії міжнародної екологічної безпеки» має сприяти формуванню у студентів такої інтегральної компетентності: здатність розв’язувати складні завдання і проблеми у галузі екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування при здійсненні професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та здійснення інновацій, та характеризуватися невизначеністю умов і вимог.</p> <p>А також таких загальних та фахових компетентностей:</p> <p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК 1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 2. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК 4. Здатність розробляти та управляти проектами.</p> <p>ЗК 5. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 7. Здатність мотивувати людей та рухатись до спільної мети.</p> <p>Фахові компетентності:</p> <p>ФК 1. Обізнаність на рівні новітніх досягнень, необхідних для дослідницької та/або інноваційної діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.</p> <p>ФК 2. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при критичному осмисленні екологічних проблем.</p> <p>ФК 3. Здатність до використання принципів, методів та організаційних процедур дослідницької та/або інноваційної діяльності.</p> <p>ФК 5. Здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та не фахівців.</p> <p>ФК 7. Здатність до організації робіт, пов’язаних з оцінкою екологічного стану, захистом довкілля та оптимізацією природокористування, в умовах неповної інформації та суперечливих вимог.</p> <p>ФК 8. Здатність до самоосвіти та підвищення кваліфікації на основі інноваційних підходів у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.</p> <p>ФК 10. Здатність оцінювати рівень негативного впливу природних та антропогенних факторів екологічної небезпеки на довкілля та людину.</p> <p>ФК 11. Здатність застосовувати знання природоохоронного законодавства України та міжнародного природоохоронного законодавства при оцінюванні ризиків локального та глобального характеру.</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p style="text-align: center;">Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Книш М., Котик Л. Глобальні проблеми людства: навч. посібник. Львів: Простір-М, 2021. 130 с. 2. Екологічне право : [підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.] Е45 / за ред. А. П. Гетьмана. - Х.: Право, 2013. - 432 с. 3. Збірник нормативно-правових актів Європейського Союзу у сфері

- охорони навколишнього середовища. – Львів, 2004. – 192 с.
4. Збірник міжнародно-правових актів у сфері охорони довкілля. – 2-е вид., доп. – Львів: Норма, 2002. – 416 с.
 5. Вишневська О. М. Апроксимація міжнародного законодавства у збереженні і відновленні навколишнього середовища / О. М. Вишневська, Н. В. Бобровська // Вісник аграрної науки Причорномор'я. – Випуск 4 (87). Миколаїв, 2015. С. 20-29.
 6. Іванюк Д.П., Шульга І.В. Управління природоохоронною діяльністю: Навч. посібник. – К.: Алеута, 2007. – 368 с.
 7. Кравченко С. М. Актуальні проблеми міжнародного права навколишнього середовища : підручник / С. М. Кравченко, А. О. Андрусевич, Дж. Бонайн ; під заг. ред. проф. С. М. Кравченко. – Львів : Вид. центр ЛНУ, 2002. – 336 с.
 8. Пилипович О.В. Організація прикордонного екологічного контролю: навч.-метод. посібник /Ольга Пилипович; ЛНУ ім. І. Франка. – Львів: СПОЛОМ, 2012. – 208 с.
 9. Право довкілля (екологічне право) : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / П. Д. Пилипенко, В. І. Федорович, М. Я. Ващишин та ін. ; за ред. П. Д. Пилипенка. – К. : Ін Юре, 2010. – 401 с.
 10. Кучик О. С. Україна в міжнародних організаціях : підручник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2014. – 412 с.
 11. International Organizations in Global Environmental Governance. Edited by Matthew Paterson, University of Ottawa and Graham Smith, University of Southampton URL: file:///C:/Users/Olha/Downloads/10.4324_9780203883150_previewpdf.pdf
 12. The Role of Nongovernmental Organizations in International Environmental Law. URL: <https://heinonline.org/HOL/LandingPage?handle=hein.journals/gjil10&div=19&id=&page=>

Інформаційні ресурси:

13. CITES. URL: <https://cites.org/eng/parties/country-profiles/national-authorities>
14. Food and agriculture organization of UN. URL: <https://www.fao.org/home/en/>
15. Environmental Programme UN URL: <https://www.unep.org/>
16. International Atomic Energy Agency. URL: <https://www.iaea.org/>
17. World Meteorological Organization. URL: <https://public.wmo.int/en>
18. World Health Organization. URL: <https://www.who.int/>
19. Офіційна сторінка Базельської Конвенції. URL: <http://www.basel.int/>

Допоміжна

20. Emissions Gap Report 2021. URL: <https://www.unep.org/resources/emissions-gap-report-2021>
21. Наомі Кляйн. Змінюється все. Капіталізм проти клімату / Пер. з англійської Дмитра Кожедуба. Кю Наш Формат. 2016. – 480 с.
22. Рослінг Ганс. Фактологію 10 хибних уявлень про світ, і чому все набагато краще, ніж ми думаємо / Пер. з англ. Ірина Ємельянова. К. Наш Формат. 2019. – 320 с.

	<p>23. Пилипович О. В., Петровська М. А. Вплив війни на використання природних ресурсів в Україні // Продовольча та екологічна безпека в умовах війни та повоєнної відбудови: виклики для України та світу: матеріали Міжнародної наукової конференції, присвяченої 125-річчю заснування Національного університету біоресурсів і природокористування України. Секція 2. Післявоєнне відновлення рослинних ресурсів та екологічна безпека країни (25 травня 2023 р., Київ, Україна). Київ, 2023. С. 204-206.</p> <p>24. Rodrik, D. (2011). The globalization paradox: why global markets, states, and democracy can't coexist. Oxford University Press.</p> <p>25. Törnqvist, G. (2011). The geography of creativity. Edward Elgar Publishing.</p> <p>26. Silver, N. (2012). The signal and the noise: the art and science of prediction. Penguin UK.</p>
Тривалість курсу	150 год.
Обсяг курсу	48 години аудиторних занять. З них 32 годин лекцій, 16 годин семінарських занять та 102 годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>В результаті вивчення даного курсу студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • основні причини виникнення глобальних та міжнародних екологічних проблем; • класифікацію міжнародних природоохоронних організацій; • основні досягнення урядових та неурядових організацій у вирішенні екологічних проблем сучасної цивілізації; • напрями і форми міжнародного співробітництва у галузі охорони довкілля; • механізми міжнародної співпраці у галузі екології • основні положення міжнародних конвенцій природоохоронного характеру. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • вільно оперувати відповідним понятійним апаратом; • давати типологічну оцінку глобальним екологічним проблемам сучасної цивілізації; • аналізувати діяльність міжнародних урядових та неурядових організацій у галузі охорони довкілля; • аналізувати міжнародну нормативно-правову базу міжнародного співробітництва у сфері розв'язання екологічних проблем сучасності; • працювати з офіційними статистичними даними ВООЗ, ФАО, ЮНЕП, ВМО та інших міжнародних урядових та неурядових організацій. <p>Стратегії міжнародної екологічної безпеки, як складова підготовки магістра, має сприяти досягненню таких програмних результатів навчання:</p> <p>ПРН 01. Знати та розуміти фундаментальні і прикладні аспекти наук про довкілля.</p> <p>ПРН 03. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції природознавства, сталого розвитку і методології наукового пізнання.</p> <p>ПРН 04. Знати правові та етичні норми для оцінки професійної діяльності, розробки та реалізації соціально-значущих екологічних проектів в умовах</p>

	<p>суперечливих вимог.</p> <p>ПРН 07. Уміти спілкуватися іноземною мовою в науковій, виробничій та соціально-суспільній сферах діяльності.</p> <p>ПРН 08. Уміти доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, власні обґрунтування і висновки до фахівців і широкого загалу.</p> <p>ПРН 12. Уміти оцінювати ландшафтне і біологічне різноманіття та аналізувати наслідки антропогенного впливу на природні середовища.</p>
Ключові слова	Міжнародне співробітництво, міжнародне екологічне законодавство, міжнародна конвенція, міжнародна організація, глобальні екологічні проблеми.
Формат курсу	Очний
	Проведення лекцій, семінарських занять та консультації для кращого розуміння тем
Теми	Подано нижче у табличній формі схема курсу «Стратегії міжнародної екологічної безпеки» ¹
Підсумковий контроль, форма	Залік в кінці семестру.
Пререквізити	Для вивчення курсу здобувачі потребують базових знань з загальної екології, екологічного законодавства, нормування та стандартизації в екології.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	<p>Презентації, лекції, дискусії, вікторини, форуми, обговорення.</p> <p>Лекційна форма навчання: проведення лекцій; пояснення законодавчих норм та договорів; дискусія, бесіда, ілюстрація, демонстрація.</p> <p>Семінарські заняття: Вивчення механізмів міжнародної співпраці в галузі екології.</p>
Необхідне обладнання	<p>Мультимедійний проектор, комп'ютер, дошка, крейда, фліпчарт, папір.</p> <p>Для вивчення курсу необхідно володіти загально вживаними програми такими як Microsoft Office Word, Microsoft Office Excel, Microsoft Office Power Point.</p>
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • семінарське заняття : максимальна кількість балів 70 • контрольні заміри (модулі): максимальна кількість балів 30 • залік: максимальна кількість балів 100 <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100</p> <p>Академічна доброчесність при підготовці семінарських занять: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними авторськими доповідями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності у тестових завданнях є підставою для їх незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі семінарські заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Студенти зобов'язані дотримуватися усіх термінів визначених викладачем для виконання усіх видів робіт, що передбачені курсом. Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та</p>

	джерел, яких немає серед рекомендованих. Політика виставлення балів. Враховуються бали, що отримані при доповіді на семінарських заняттях та бали підсумкових модульних тестувань. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час семінарського заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат тощо. Будь які форми порушення академічної доброчесності не толеруються.
<p>Питання для модулів.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Глобальні та транскордонні екологічні проблеми, як передумова для міжнародної співпраці у галузі охорони довкілля. 2. Типізація глобальних екологічних проблем. 3. Історія «глобалістики». 4. Історія становлення міжнародного природоохоронного управління. 5. Поняття «міжнародно-правове регулювання навколишнім середовищем». 6. Предмет, об'єкт та суб'єкт м/н правового регулювання. 7. Принципи міжнародної екологічної співпраці. 8. Основні напрями і форми міжнародного співробітництва. 9. Класифікація міжнародних екологічних організацій. 10. Види міжнародних зустрічей та переговорів. 11. Характеристика міжнародної нормативно-правової бази співробітництва у сфері екології. 12. Конвенції, як основний документ міжнародної екологічної співпраці. 13. Класифікація конвенцій. 14. Основні природоохоронні конвенції, їх суть. 15. Основні положення Конвенції про збереження мігруючих видів диких тварин (Бонська конвенція). 16. Основні положення Бернської Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі. 17. Основні положення Базельської Конвенції. 18. Основні положення Конвенції CITES. 19. Основні положення Паризького кліматичного саміту. 20. Урядові екологічні організації, їх роль у розв'язанні екологічних проблем людства. 21. Класифікація міжнародних екологічних організацій. 22. Роль ООН у розв'язанні екологічних проблем сучасності. 23. Структура ООН. 24. Екологічна стратегія і завдання міжнародного суду ООН. 25. Екологічна стратегія і завдання Секретеріату ООН. 26. Екологічна стратегія та завдання Економічної та соціальної ради ООН (ЕКОСОП). 27. Екологічна стратегія та завдання Генеральної Асамблеї ООН. 28. Світова туристична організація, екологічні аспекти її діяльності. 29. ФАО, основна мета діяльності, та основні досягнення. 30. ЮНЕП, основна мета діяльності, досягнення та стратегічні цілі. 31. ЮНЕСКО, основна мета діяльності, основні досягнення та стратегічні цілі.

	<p>32. МАГАТЕ, основна мета діяльності, та основні досягнення.</p> <p>33. ВМО, основна мета діяльності, основні досягнення та стратегічні цілі.</p> <p>34. ІКАО, основна мета діяльності, основні досягнення та стратегічні цілі.</p> <p>35. ІМО, основна мета діяльності, основні досягнення та стратегічні цілі.</p> <p>36. МСОП, основна мета діяльності, основні досягнення та стратегічні цілі.</p> <p>37. Неурядові екологічні організації, їх роль у розв'язанні екологічних проблем людства.</p> <p>38. ВВФ, основна мета діяльності, основні досягнення та основні стратегічні цілі.</p> <p>39. Римський клуб, основна мета діяльності, та основні стратегічні цілі.</p> <p>40. Грінпіс, основна мета діяльності, та основні стратегічні цілі..</p> <p>41. Глобальне водне партнерство, основна мета діяльності, та основні досягнення.</p> <p>42. Міжнародний суд екологічного арбітражу та примирення, основна мета діяльності, та основні досягнення.</p> <p>43. Розвиток міжнародної екологічної співпраці на рівні Європи.</p> <p>44. Арбітражна практика у справах, що стосуються вирішення міжнародних екологічних суперечок.</p> <p>45. Основні положення міжнародних конвенцій та договорів у сфері екологічної політики, учасником яких є Україна.</p> <p>46. У чому полягає суть міжнародної конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті підписаної в Еспо (Фінляндія).</p> <p>47. Перелік об'єктів, що мають потенційну небезпеку для транскордонного забруднення навколишнього середовища (відповідно до положень конвенції підписаної у Еспо).</p> <p>48. У чому полягає суть конвенції про транскордонне забруднення повітря на великі відстані (Женева).</p> <p>49. Суть конвенції з охорони і використання транскордонних водотоків і міжнародних озер (Хельсінкі).</p> <p>50. Основні положення Орхуської конвенції про доступ до екологічної інформації.</p> <p>51. Основна мета та завдання Конвенції CITES.</p> <p>52. Позитивний та негативний досвід міжнародної співпраці у вирішенні екологічних проблем сучасної цивілізації.</p>
Опитування	Опитування студентів проводиться в усній формі, у формі бесіди. Модульний контроль у формі тестування у системі Moodle.

Поточне тестування та самостійна робота											Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2							100
T1	T2	T3	M1	T4	T5	T6	T7	T8	T9	M2	
9	9	9	10	8	9	9	9	9	9	10	

T1, T2, T3 ...T9 – теми семінарських і практичних занять.

M1 та M2 – модульні контрольні роботи по тематиці кожного змістового модуля.

Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою.

M1 студент пише після прослуховування лекційних тем 1-3

M2 студент пише після прослуховування лекційних тем 4-9

Шкала оцінювання: вузу, національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
81-89	B	добре	
71-80	C		
61-70	D	задовільно	
51-60	E		
21-50	FX	незадовільно	не зараховано
0-20	F	незадовільно (без права перездачі)	не зараховано (без права перездачі)

СХЕМА КУРСУ «Стратегії міжнародної екологічної безпеки»

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконан ня
1	Тема 1. Глобальні та транскордонні екологічні проблеми, як передумова для міжнародної співпраці у галузі охорони довкілля	Лекція	<ol style="list-style-type: none"> 1. Глобальні проблеми людства: навч. посібник. Львів: Простір-М, 2021. 130 с. 2. Кравченко С. М. Актуальні проблеми міжнародного права навколишнього середовища : підручник / С. М. Кравченко, А. О. Андрусевич, Дж. Бонайн ; під заг. ред. проф. С. М. Кравченко. – Львів : Вид. центр ЛНУ, 2002. – 336 с. 3. Пилипович О.В. Організація прикордонного екологічного контролю: навч.-метод. посібник /Ольга Пилипович; ЛНУ ім..І.Франка. – Львів: СПОЛОМ, 2012. – 208 с. 4. Кучик О. С. Україна в міжнародних організаціях : підручник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2014. – 412 с. 5. Рослінг Ганс. Фактологію 10 хибних уявлень про світ, і чому все набагато краще, ніж ми думаємо / Пер. з англ. Ірина Ємельянова. К. Наш Формат. 2019. – 320 с. 	2	-
		Самостійна робота		<p align="center">Опрацювання статистичних даних міжнародних організацій ООН щодо якості атмосферного повітря, доступу до чистої питної води, тривалості життя у різних країнах світу. Порівняння екологічного індексу країн першої десятки та України.</p>	
				6	

2	Тема 2. Міжнародно-правові аспекти екологічного управління	Лекція	<ol style="list-style-type: none"> 1. Екологічне право : [підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.] Е45 / за ред. А. П. Гетьмана. - Х.: Право, 2013. - 432 с 2. Кравченко С. М. Актуальні проблеми міжнародного права навколишнього середовища : підручник / С. М. Кравченко, А. О. Андрусевич, Дж. Бонайн ; під заг. ред. проф. С. М. Кравченко. – Львів : Вид. центр ЛНУ, 2002. – 336 с. 3. Пилипович О.В. Організація прикордонного екологічного контролю: навч.-метод. посібник /Ольга Пилипович; ЛНУ ім..І.Франка. – Львів: СПОЛОМ, 2012. – 208 с. 4. Кучик О. С. Україна в міжнародних організаціях : підручник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2014. – 412 с. 	2	-
		Самостійна робота		Аналіз історичних передумов для міжнародної екологічної співпраці. Історія міжнародної екологічної співпраці.	6
3	Тема 3. Основні форми міжнародного співробітництва	Лекція	<ol style="list-style-type: none"> 1. Екологічне право : [підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.] Е45 / за ред. А. П. Гетьмана. - Х.: Право, 2013. - 432 с 2. Збірник міжнародно-правових актів у сфері охорони довкілля. – 2-е вид., доп. – Львів: Норма, 2002. – 416 с. 3. Кравченко С. М. Актуальні проблеми міжнародного права навколишнього середовища : підручник / С. М. Кравченко, А. О. Андрусевич, Дж. Бонайн ; під заг. ред. проф. С. М. Кравченко. – Львів : Вид. центр ЛНУ, 2002. – 336 с. 4. Пилипович О.В. Організація прикордонного екологічного контролю: навч.-метод. посібник 	2	
Самостійна робота	Форми міжнародних екологічних зустрічей. Створення матриці міжнародних екологічних зустрічей останнього десятиліття.	6			

			<p>/Ольга Пилипович; ЛНУ ім.І.Франка. – Львів: СПОЛОМ, 2012. – 208 с.</p> <p>5. Кучик О. С. Україна в міжнародних організаціях : підручник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2014. – 412 с.</p> <p>6. International Organizations in Global Environmental Governance. Edited by Matthew Paterson, University of Ottawa and Graham Smith, University of Southampton URL: file:///C:/Users/Olha/Downloads/10.4324_9780203883150_previewpdf.pdf</p>		
4	<p>Тема 4. Урядові міжнародні організації як важливий інструмент розв’язання екологічних проблем людства</p>	Лекція	<p>1. Екологічне право : [підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.] Е45 / за ред. А. П. Гетьмана. - Х.: Право, 2013. - 432 с</p> <p>2. Кравченко С. М. Актуальні проблеми міжнародного права навколишнього середовища : підручник / С. М. Кравченко, А. О. Андрусевич, Дж. Бонайн ; під заг. ред. проф. С. М. Кравченко. – Львів : Вид. центр ЛНУ, 2002. – 336 с.</p> <p>3. Пилипович О.В. Організація прикордонного екологічного контролю: навч.-метод. посібник /Ольга Пилипович; ЛНУ ім.І.Франка. – Львів: СПОЛОМ, 2012. – 208 с.</p> <p>4. Кучик О. С. Україна в міжнародних організаціях : підручник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2014. – 412 с.</p> <p>5. International Organizations in Global Environmental Governance. Edited by Matthew Paterson, University of Ottawa and Graham Smith, University of Southampton URL:</p>	4	-
		Самостійна робота			<p>Основні досягнення і поразки міжнародних організацій у вирішенні екологічних проблем сучасної цивілізації.</p> <p>8</p>

			file:///C:/Users/Olha/Downloads/10.4324_9780203883150_previewpdf.pdf 6. The Role of Nongovernmental Organizations in International Environmental Law. URL: https://heinonline.org/HOL/LandingPage?handle=hein.journals/gjil10&div=19&id=&page=		
5	Тема 5. Роль ООН у розв'язанні екологічних проблем сучасності	Лекція	1. Екологічне право : [підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.] Е45 / за ред. А. П. Гетьмана. - Х.: Право, 2013. - 432 с 2. Кравченко С. М. Актуальні проблеми міжнародного права навколишнього середовища : підручник / С. М. Кравченко, А. О. Андрусевич, Дж. Бонайн ; під заг. ред. проф. С. М. Кравченко. – Львів : Вид. центр ЛНУ, 2002. – 336 с. 3. Пилипович О.В. Організація прикордонного екологічного контролю: навч.-метод. посібник /Ольга Пилипович; ЛНУ ім..І.Франка. – Львів: СПОЛОМ, 2012. – 208 с. 4. Кучик О. С. Україна в міжнародних організаціях : підручник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2014. – 412 с.	6	Структура ООН. Екологічна діяльність окремих структурних підрозділів ООН. 8
		Самостійна робота			

6	Тема 6. Розвиток міжнародної екологічної співпраці на рівні Європи	Лекція	<ol style="list-style-type: none"> 1. Екологічне право : [підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.] Е45 / за ред. А. П. Гетьмана. - Х.: Право, 2013. - 432 с 2. Збірник нормативно-правових актів Європейського Союзу у сфері охорони навколишнього середовища. – Львів, 2004. – 192 с. 3. Збірник міжнародно-правових актів у сфері охорони довкілля. – 2-е вид., доп. – Львів: Норма, 2002. – 416 с. 4. Кравченко С. М. Актуальні проблеми міжнародного права навколишнього середовища : підручник / С. М. Кравченко, А. О. Андрусевич, Дж. Бонайн ; під заг. ред. проф. С. М. Кравченко. – Львів : Вид. центр ЛНУ, 2002. – 336 с. 5. Пилипович О.В. Організація прикордонного екологічного контролю: навч.-метод. посібник /Ольга Пилипович; ЛНУ ім..І.Франка. – Львів: СПОЛОМ, 2012. – 208 с. 6. Кучик О. С. Україна в міжнародних організаціях : підручник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2014. – 412 с. 	4	-
		Самостійна робота		Процес Довкілля для Європи: історія, стратегія, основні досягнення. 6	
7	Тема 7. Участь неурядових організацій у міжнародному співробітництві з метою розв'язання екологічних проблем	Лекція	<ol style="list-style-type: none"> 1. Екологічне право : [підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.] Е45 / за ред. А. П. Гетьмана. - Х.: Право, 2013. - 432 с 2. Кравченко С. М. Актуальні проблеми міжнародного права навколишнього середовища : підручник / С. М. Кравченко, А. О. Андрусевич, Дж. 	4	

		Самостійна робота	<p>Бонайн ; під заг. ред. проф. С. М. Кравченко. – Львів : Вид. центр ЛНУ, 2002. – 336 с.</p> <p>3. Пилипович О.В. Організація прикордонного екологічного контролю: навч.-метод. посібник /Ольга Пилипович; ЛНУ ім..І.Франка. – Львів: СПОЛОМ, 2012. – 208 с.</p> <p>4. The Role of Nongovernmental Organizations in International Environmental Law. URL: https://heinonline.org/HOL/LandingPage?handle=hein.journals/gjil10&div=19&id=&page=</p> <p>5. Кучик О. С. Україна в міжнародних організаціях : підручник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2014. – 412 с.</p>	Основні досягнення та проблемні аспекти у діяльності неурядових екологічних організацій. Аналіз неурядових екологічних організацій в Україні. 6	
8	Тема 8. Арбітражна практика у справах, що стосуються вирішення міжнародних екологічних суперечок	Лекція	<p>1. Екологічне право : [підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.] Е45 / за ред. А. П. Гетьмана. - Х.: Право, 2013. - 432 с</p> <p>2. Кравченко С. М. Актуальні проблеми міжнародного права навколишнього середовища : підручник / С. М. Кравченко, А. О. Андрусевич, Дж. Бонайн ; під заг. ред. проф. С. М. Кравченко. – Львів : Вид. центр ЛНУ, 2002. – 336 с.</p> <p>3. Р. В. Яцишин Міжнародне екологічне судочинство http://jrn1.nau.edu.ua/index.php/UV/article/download/7239/8108</p>	2	-
		Самостійна робота		Аналіз міжнародних екологічних суперечок у Європі та світі. 6	

9	Тема 9. Основні положення міжнародних конвенцій та договорів у сфері екологічної політики, учасником яких є Україна	Лекція Самостійна робота	1. Екологічне право : [підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.] Е45 / за ред. А. П. Гетьмана. - Х.: Право, 2013. - 432 с 2. Вишневська О. М. Апроксимація міжнародного законодавства у збереженні і відновленні навколишнього середовища / О. М. Вишневська, Н. В. Бобровська // Вісник аграрної науки Причорномор'я. – Випуск 4 (87). Миколаїв, 2015. С. 20-29. 3. Пилипович О.В. Організація прикордонного екологічного контролю: навч.-метод. посібник /Ольга Пилипович; ЛНУ ім..І.Франка. – Львів: СПОЛОМ, 2012. – 208 с. 4. Офіційна сторінка міжнародної Конвенції CITES. URL: https://cites.org/eng 5. Офіційна сторінка Базельської Конвенції. URL: http://www.basel.int/ 6. Наомі Кляйн. Змінюється все. Капіталізм проти клімату / Пер. з англійської Дмитра Кожедуба. Кю Наш Формат. 2016. – 480 с.	6 Основні цілі та досягнення міжнародних конвенцій та договорів у галузі екологічної політики. Обчислення вуглецевого сліду. 8	
10	Тема 1. Перелік і суть глобальних екологічних проблем сучасної цивілізації	Семінарське заняття.	1. Кравченко С. М. Актуальні проблеми міжнародного права навколишнього середовища : підручник / С. М. Кравченко, А. О. Андрусевич, Дж. Бонайн ; під заг. ред. проф. С. М. Кравченко. – Львів : Вид. центр ЛНУ, 2002. – 336 с. 2. Пилипович О.В. Організація	2 Студенти готують	

		Самостійна робота	прикордонного екологічного контролю: навч.-метод. посібник /Ольга Пилипович; ЛНУ ім..І.Франка. – Львів: СПОЛОМ, 2012. – 208 с. 3. Кучик О. С. Україна в міжнародних організаціях : підручник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2014. – 412 с.	доповідь та презентацію на тему: «Глобальна екологічна проблема сучасної цивілізації» 6	
11.	Тема 2. Види компетенцій міжнародних організацій стосовно захисту та збереження навколишнього середовища	Семінарське заняття	1. Кравченко С. М. Актуальні проблеми міжнародного права навколишнього середовища : підручник / С. М. Кравченко, А. О. Андрусевич, Дж. Бонайн ; під заг. ред. проф. С. М. Кравченко. – Львів : Вид. центр ЛНУ, 2002. – 336 с. 2. Пилипович О.В. Організація прикордонного екологічного контролю: навч.-метод. посібник /Ольга Пилипович; ЛНУ ім..І.Франка. – Львів: СПОЛОМ, 2012. – 208 с. 3. Кучик О. С. Україна в міжнародних організаціях : підручник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2014. – 412 с.	2	
		Самостійна робота		Студенти готують доповідь та презентацію на тему: «Види компетенцій міжнародних організацій стосовно захисту та збереження навколишнього середовища». 2	
12.	Тема 3. Роль МАГАТЕ та ВМО у вирішенні міжнародних екологічних проблем	Семінарське заняття	1. Кравченко С. М. Актуальні проблеми міжнародного права навколишнього середовища : підручник / С. М. Кравченко, А. О. Андрусевич, Дж. Бонайн ; під заг. ред. проф. С. М. Кравченко. – Львів : Вид. центр ЛНУ, 2002. – 336 с. 2. Пилипович О.В. Організація	6	

		Самостійна робота	прикордонного екологічного контролю: навч.-метод. посібник /Ольга Пилипович; ЛНУ ім..І.Франка. – Львів: СПОЛОМ, 2012. – 208 с. 3. Кучик О. С. Україна в міжнародних організаціях : підручник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2014. – 412 с.	Студенти готують доповідь та презентацію на тему: «Роль МАГАТЕ та ВМО у вирішенні міжнародних екологічних проблем» 2	
13.	Тема 4. Роль ЮНЕП та МСОП у вирішенні міжнародних екологічних проблем	Семінарське заняття Самостійна робота	1. Кравченко С. М. Актуальні проблеми міжнародного права навколишнього середовища : підручник / С. М. Кравченко, А. О. Андрусевич, Дж. Бонайн ; під заг. ред. проф. С. М. Кравченко. – Львів : Вид. центр ЛНУ, 2002. – 336 с. 2. Пилипович О.В. Організація прикордонного екологічного контролю: навч.-метод. посібник /Ольга Пилипович; ЛНУ ім..І.Франка. – Львів: СПОЛОМ, 2012. – 208 с. 3. Кучик О. С. Україна в міжнародних організаціях : підручник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2014. – 412 с.	2 Студенти готують доповідь та презентацію на тему: Роль ЮНЕП та МСОП у вирішенні міжнародних екологічних проблем 6	

14.	Тема 5. Роль ВООЗ та ФАО у вирішенні міжнародних екологічних проблем	Семінарське заняття	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кравченко С. М. Актуальні проблеми міжнародного права навколишнього середовища : підручник / С. М. Кравченко, А. О. Андрусевич, Дж. Бонайн ; під заг. ред. проф. С. М. Кравченко. – Львів : Вид. центр ЛНУ, 2002. – 336 с. 2. http://www.fao.org 3. https://www.wmo.int 4. Пилипович О.В. Організація прикордонного екологічного контролю: навч.-метод. посібник /Ольга Пилипович; ЛНУ ім..І.Франка. – Львів: СПОЛОМ, 2012. – 208 с. 5. Кучик О. С. Україна в міжнародних організаціях : підручник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2014. – 412 с. 	2	
		Самостійна робота		Студенти готують доповідь та презентацію на тему: Роль ВООЗ та ФАО у вирішенні міжнародних екологічних проблем 6	
16.	Тема 6. Роль неурядових міжнародних організацій у вирішенні міжнародних екологічних проблем сучасної цивілізації.	Семінарське заняття Самостійна робота	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кучик О. С. Україна в міжнародних організаціях : підручник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2014. – 412 с. 2. The Role of Nongovernmental Organizations in International Environmental Law. URL: https://heinonline.org/HOL/LandingPage?handle=hein.journals/gjil10&div=19&id=&page= 	2	Студенти готують доповідь та презентацію на тему: «Роль неурядових міжнародних організацій у вирішенні міжнародних екологічних проблем сучасної цивілізації». 6

17	Тема 7. Основні положення міжнародних конвенцій та договорів у сфері екологічної політики, учасником яких є Україна	Семінарськ е заняття	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кравченко С. М. Актуальні проблеми міжнародного права навколишнього середовища : підручник / С. М. Кравченко, А. О. Андрусевич, Дж. Бонайн ; під заг. ред. проф. С. М. Кравченко. – Львів : Вид. центр ЛНУ, 2002. – 336 с. 2. Пилипович О.В. Організація прикордонного екологічного контролю: навч.-метод. посібник /Ольга Пилипович; ЛНУ ім..І.Франка. – Львів: СПОЛОМ, 2012. – 208 с. 3. Кучик О. С. Україна в міжнародних організаціях : підручник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2014. – 412 с. 	4	Студенти готують доповідь та презентацію на тему: «Основні положення міжнародних конвенцій та договорів у сфері екологічної політики, учасником яких є Україна». 6
		Самостійна робота			